

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

2280

Na temelju članka 86. stavka 2. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine«, br. 153/13 i 65/17), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 5. listopada 2017. godine donijela

ODLUKU

O IZRADI PROSTORNOG PLANA NACIONALNOG PARKA »KRKA«

I.

Donosi se Odluka o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka »Krka« (u daljnjem tekstu: Odluka). Nositelj izrade Prostornog plana Nacionalnog parka »Krka« (u daljnjem tekstu: Plan) je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja. Koordinator izrade Plana je Hrvatski zavod za prostorni razvoj.

Pravna osnova za izradu i donošenje Plana

II.

Pravna osnova za izradu i donošenje Plana sadržana je u članku 68. stavku 1. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine«, br. 153/13 i 65/17 – u daljnjem tekstu: Zakon), u kojem je određena obveza donošenja prostornog plana područja posebnih obilježja za područje nacionalnog parka.

Razlozi donošenja Plana

III.

S obzirom na neupitne vrijednosti i značaj Nacionalnog parka »Krka« (u daljnjem tekstu: Park), ali i rastući interes za njegovo korištenje na razini Šibensko-kninske županije i Republike Hrvatske, ocjenjuje se da će donošenje Plana stvoriti preduvjete za održivo korištenje prostora Parka.

Razlozi za izradu i donošenje Plana su:

- izrada i donošenje Plana unutar službenih granica Parka. Zakonom o izmjenama Zakona o proglašenju Nacionalnog parka »Krka« (»Narodne novine«, broj 13/97) izmijenjene su granice Parka (Zakon o proglašenju Nacionalnog parka »Krka«, »Narodne novine«, br. 5/85, 9/88 i 13/97) te područje obuhvata važećeg Prostornog plana Nacionalnog parka »Krka« (»Narodne novine«, br. 1/90 i 22/92) nije istovjetno području Parka
- usklađenje sa zakonskim okvirom s obzirom da je zakonski okvir iz područja prostornog uređenja i zaštite prirode promijenjen od donošenja važećeg Plana
- propisivanje mjera za zaštitu i unaprjeđenje prirode, okoliša, kulturnih dobara i drugih vrijednosti područja
- propisivanje uvjeta provedbe zahvata u prostoru planiranih na području Parka.

Obuhvat Plana

IV.

Plan se donosi za cjelokupno područje Parka u granicama određenim Zakonom o proglašenju Nacionalnog parka »Krka«, u površini od 109 km², prema članku 1. toga Zakona. Obuhvat Plana prikazan je Prilogom – Obuhvat Prostornog plana Nacionalnog parka »Krka« na topografskoj karti (TK25), izvedeno iz mjerila 1:100.000, na listu formata A4, koji je sastavni dio ove Odluke.

Sažeta ocjena stanja u obuhvatu Plana

V.

Osnovno prirodno obilježje Parka zasigurno je tok rijeke Krke koji je najvećim dijelom kanjonski usječen u Sjevernodalmatinsku zaravan. Primarni razlozi zaštite doline rijeke Krke su geomorfološke, hidrološke i krajobrazne vrijednosti. Zbog specifičnog položaja i geomorfologije doline rijeke Krke i Čikole te okolne zaravni, razvijena su specifična staništa i ekosustavi, prisutne su rijetke i ugrožene biljne i životinjske vrste, kao i bogata kulturna baština s etnološkim, arheološkim i industrijskim nasljeđem (Plan upravljanja NP Krka, 2011.). Dugotrajni suživot čovjeka i prirode na predmetnom području uvjetovao je razvoj specifičnog krajobraza sačinjenog od mozaično raspodijeljenih prirodnih, poluprirodnih i umjetno oblikovanih staništa: maslinici na padinama, šumski kompleksi, livade, pašnjaci, vrtovi, poljoprivredne površine, kanjon rijeke i vlažna staništa uz rijeku Krku i sl. Upravo ovakva raznolikost staništa uvjetovala je i razvoj velikog broja biljnih i životinjskih vrsta od kojih su mnoge zaštićene, rijetke, ugrožene ili endemične te kao takve značajne ne samo na nacionalnom nivou nego i na europskom.

S područjem obuhvata Parka djelomično se preklapaju značajni krajobrazi: Krka – Gornji tok, Krka – Donji tok i Čikola. Dijelovima značajnih krajobraza koji se nalaze unutar granica Parka upravlja se kao nacionalnim parkom zbog ispunjavanja zahtjeva strožeg režima zaštite prostora.

Područje Parka dio je ekološke mreže Republike Hrvatske (Natura 2000). U potpunosti se preklapa s puno širim područjem očuvanja značajnim za ptice (POP): HR1000026 – Krka i okolni plato, te s područjima očuvanja značajnim za vrste i stanišne tipove (POVS): u potpunosti s HR2000918 – Šire područje NP Krka, manjim dijelom s HR3000171 – Ušće Krke, a u blizini: HR2000917 – Krčić i HR2000919 – Čikola.

Unatoč zaštiti Parka postoje činitelji ugrožavanja vrijednosti Parka. Potencijalnu opasnost za Park predstavljaju hidroenergetske građevine na Krki koje oduzimaju vodu slapovima i time ih ugrožavaju, ne samo estetski već u prvom redu biološki, jer su biodinamički sustavi živih slapova izgrađeni taloženjem sedre. U ljetnim mjesecima dodatno je prisutan problem zahvaćanja vode za vodoopskrbu iz rijeka Krke i Čikole.

Pojačani interes posjetitelja i razvoj turističke djelatnosti u području Parka predstavljaju izvor mogućih sukoba, pogotovo u dijelovima Parka na lokalitetima s najvećim brojem posjetitelja, kao na primjer Skradinski buk.

Kroz područje Parka prolaze značajni koridori i trase te građevine, kako postojeće tako i planirane infrastrukture, određene Prostornim planom Šibensko-kninske županije, koji mogu predstavljati konflikt u korištenju i funkciji Parka:

- prometna infrastruktura (državna cesta, brza cesta, županijska cesta, međunarodna priključna željeznička pruga, brza željeznička pruga – koridor u istraživanju)

- telekomunikacije (planirane zone elektroničke komunikacije za smještaj samostojećeg antenskog stupa)

- energetika (dalekovodi, hidroelektrane)

- vodno gospodarstvo (vodoopskrba: zahvat vode/vodocrpilište podzemno i nadzemno, vodospreme, vodoopskrbni cjevovodi; odvodnja: uređaj za pročišćavanje, ispušt; ostalo: akumulacija vode, dovodni i odvodni kanali za hidroelektrane, zahvati vode za navodnjavanje).

Područje Parka nalazi se u Šibensko-kninskoj županiji, a obuhvaća dijelove gradova Skradina, Šibenika, Drniša i Knina i općina Promina, Kistanje i Ervenik.

Unutar područja Parka nalazi se 23 naselja, od kojih u 14 ima izgrađenih dijelova naselja za boravak stanovnika. Naselja čiji se dijelovi nalaze na prostoru Parka sastoje se od zaselaka koji nisu evidentirani kao posebna naselja iako su u pravilu zasebne prostorne cjeline. Nema pouzdanih podataka o broju stanovnika u dijelovima naselja koji se nalaze unutar područja Parka. Analizirajući podatke o promjeni broja stanovnika (2001. – 2011. godine) vidi se da gotovo cijelo to područje bilježi pad broja stanovnika osim naselja Ljubač i Kistanje. Prema podacima o broju stanova vidljivo je povećanje ukupnog broja stanova, ali i smanjenje udjela stanova za stalno stanovanje.

U rubnom dijelu izvan granica Parka nalazi se zona ugostiteljsko-turističke namjene, određena u Prostornom planu Šibensko-kninske županije (»Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije«, br. 11/02, 10/05, 3/06, 5/08, 6/12, 9/12 – pročišćeni tekst, 4/13, 8/13 – ispravak, 2/14 i 4/17), u naselju Lozovac. Radi se o bivšoj gospodarskoj, proizvodnoj zoni – bivša zona Ivanal (proizvodnja aluminija). U zoni je ugašena proizvodnja, ali nisu izvršeni nikakvi radovi na sanaciji ili čišćenju prostora.

Ciljevi i programska polazišta Plana

VI.

Pored ciljeva prostornog uređenja određenih člankom 6. Zakona određuju se i sljedeći ciljevi:

- odrediti temeljnu organizaciju i razgraničenje prostora područja prema namjeni, uključujući i građevinsko područje naselja i izdvojeni dio građevinskog područja naselja
- odrediti razmještaj funkcija od važnosti za upravljanje Parkom
- odrediti sustav infrastrukture i građevina javne i društvene namjene

- propisati mjere korištenja, uređenja i zaštite područja s prioritetnim aktivnostima
- propisati mjere za unaprjeđenje i zaštitu prirode, okoliša, kulturnih dobara i drugih vrijednosti područja
- propisati uvjete provedbe zahvata u prostoru
- uskladiti zaštitu i korištenje Parka prvenstveno za znanstvenu, kulturnu, odgojno-obrazovnu i rekreacijsku namjenu
- odrediti sustav posjećivanja i poboljšati organizaciju kretanja Parkom i razgledavanja na što veće prostore prema utvrđenom optimalnom kapacitetu i načinu posjećivanja Parka
- planirati diferencirane prometne sustave unutar Parka u svrhu njegovog razgledavanja i opskrbe i kontaktne točke s vanjskim prometnim sustavima
- planirati komunalnu infrastrukturnu mrežu
- utvrditi režime korištenja sukladno utvrđenim zonama i mjerama zaštite prirode i kulturne baštine
- utvrditi mjere provođenja Plana
- sukladno posebnim zakonima kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode, a provedbom postupka strateške procjene utjecaja Plana na okoliš i glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Plana, utvrditi mjere zaštite i ugraditi ih u Plan.

Programska polazišta:

- aktiviranje sjevernog dijela Parka koji nije obuhvaćen važećim Planom
- procjena utjecaja Plana kao okvira za usklađivanje rada HE Miljacka radi osiguranja prihvatljive razine vode, odnosno biološkog vodnog minimuma, na slapu i u koritu rijeke
- afirmacija povijesno značajnog arheološkog lokaliteta Burnum
- određivanje uvjeta za uređenje sadržaja u zonama posjećivanja
- određivanje uvjeta za uređenje staza radi pristupačnosti svim lokalitetima u sustavu posjećivanja
- istraživanje mogućnosti izmještanja tranzitnog prometa izvan područja Parka
- planiranje intervencija u dijelu izgradnje nužnih sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda gradova te lokaliteta i naselja u Parku kao i naselja rubno u odnosu na Park
- određivanje uvjeta obnove postojeće i planiranje nove infrastrukture prometa, prometa u mirovanju, elektroopskrbe, javne rasvjete, vodoopskrbe i odvodnje te elektroničkih komunikacija u skladu s potrebama i suvremenim tehnološkim mogućnostima i zahtjevima
- preispitivanje građevinskih područja naselja razmatrajući zahtjeve lokalnog stanovništva, ujednačavanje oblikovanja i uređenost objekata i vanjskih prostora (okućnice, poljoprivredni prostor)
- istraživanje načina i uvjeta gradnje zgrada i uređenja okućnica u građevinskim područjima naselja usklađenih s tradicijskim načinom korištenja prostora i tradicijskom gradnjom uvažavajući nove razvojne trendove i potrebe lokalnog stanovništva
- istraživanje mogućnosti i uvjeta obnove tradicijskih gospodarskih građevina
- utvrđivanje uvjeta korištenja i oblikovanja poljoprivrednih površina
- preispitivanje funkcionalnog odnosa stanovanja i aktivnosti u Parku
- istraživanje mogućnosti smještaja sadržaja u prostoru Parka
- definiranje mogućnosti i oblika obilaska i posjećivanja Parka računajući na širi turistički prostor (gradove i naselja), sagledavanje korištenja i zaštite prostora kroz među utjecaj s okolnim prostorom/sadržajima
- preispitivanje međuutjecaja prostornih sadržaja smještenih van obuhvata Parka na ekosustav Parka.

Popis sektorskih strategija, planova, studija i drugih dokumenata propisanih posebnim zakonima kojima, odnosno u skladu s kojima se utvrđuju zahtjevi za izradu Plana

VII.

Za područje Parka izrađeni su sljedeći dokumenti, studije, radovi:

- HAOP (2016): Stručna podloga zaštite prirode za prostorni plan područja posebnih obilježja Nacionalni park Krka, Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Zagreb
- Stručno analitička podloga: Pripremni radovi za izradu Prostornog plana područja posebnih obilježja Nacionalnog parka Krka/JU Zavod za prostorno uređenje Šibensko-kninske županije i Urbing, 2017.
- Krajobrazna osnova Nacionalnog parka Krka, Studija procjene karaktera, kvaliteta i osjetljivosti krajobraza/Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Zavod za ukrasno bilje, krajobraznu arhitekturu i vrtu umjetnost, 2015.